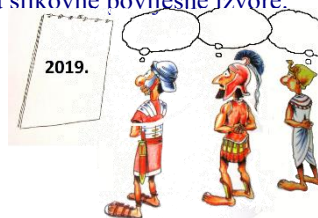

U sljedećih 5 zadataka trebaš nadopuniti rečenicu pomoću riječi koje nedostaju. Pripazi na smisao teksta.

1. Povijest je *znanost* koja otkriva, proučava i objašnjava prošlost ..... od njegova postanka do danas.
2. *Tragovi* iz prošlih vremena kojima se povjesničari služe pri istraživanju prošlosti su .....
3. Proučavanjem prošlosti bavi se znanost koju nazivamo .....
4. Rimski govornik, političar i pisac **Ciceron** u svom spisu nazvanom "*O govorniku*" kaže: "Povijest je svjedok vremena, svjetlo istine, život pamćenja, ... života i glasnica starine".
5. Kako bi povijest što više približili posjetiteljima muzeji i druge institucije počinju upotrebljavati ..... povijest (engl. *living history*)
6. Granicom između prapovijesti i povijesti (starog vijeka) smatramo otkriće .....

Ukoliko tvrdnju smatraš točnom zaokruži slovo T, a ukoliko ju smatraš netočnom slovo N.

7. Sve događaje iz razdoblja prije Kristovog rođenja označujemo izrazom prije Krista. T N
8. Za razdoblje *poslije* Kristovog rođenja koristimo i izraz *prije nove ere*. T N
9. Događaje je najlakše kronološki poredati na crti (lenti) vremena. T N
10. Znanstvenici su cijelu prošlost podijelili na prapovijest i povijest. T N
11. Slijepe karte otežavaju uvježbavanje snalaženja u prostoru. T N
12. Oživljena povijest prikazuje stilove odijevanja, zabavu, rukotvorine i povijesne bitke. T N
13. U oživljenoj povijesti prošlost se često namjerno iskrivljuje. T N
14. Natpise na glinenim pločicama, knjige, povelje, pisma i sl. ubrajamo u slikovne povijesne izvore. T N
15. Pisani povijesni izvori se nikada ne čuvaju u knjižnicama. T N
16. Arheolozi proučavaju sve povijesne izvore osim materijalnih. T N
17. Vinkovci su grad s dugim kontinuitetom naseljenosti. T N

18. Kako se nazivaju dani koji se održavaju u Vinkovcima potkraj proljeća, a predstavljaju dobar primjer za oživljenu povijest? .....
19. Navedi 3 primjera za materijalne povijesne izvore. .... i .....
20. Navedi jednu *ustanovu u kojoj se* čuvaju pisani povijesni izvori? .....
21. Navedi tri primjera za različite ere (osim kršćanske ere). .... i .....
22. Navedi kakvi sve mogu biti povijesni izvori. ...., ..., ... i .....
23. Objasni što je *arheološko iskapanje*? .....

25. Zaokruži kako brojimo godine prije Kristovog rođenja.   *unaprijed*   *unatrag*   *naizmjenično*
26. Zaokruži koga se naziva "ocem povijesti".   *Aristotela*   *Cicerona*   *Herodota*
27. Zaokruži narod iz kojeg je dolazio "otac povijesti".   *Grci*   *Rimljani*   *Židovi*
28. Zaokruži što je "kap koja je prelila čašu".   *povod*   *tijek*   *uzrok*
29. Zaokruži ustanovu u kojoj se čuvaju slikovni povijesni izvori.   *arhiv*   *fonoteka*   *galerija*
30. Zaokruži kako nazivamo neprekinuti razvoj.   *diskontinuitet*   *kontinuitet*   *lokalitet*

- 1 31. Što je *era*? .....
- 1 32. Što je *megalitska kultura*? .....
- 1 33. Koji znanstvenici iskopaju i proučavaju materijalne povijesne izvore? .....
- 5 34. Povijest možemo proučavati u 5 velikih područja ljudskih djelatnosti. Navedi tih 5 velikih područja. ....
- 1 35. Objasni kako danas računamo vrijeme. ....

36. **Da – ne pitalice.**

- 1 a) Bave li se arheolozi iskapanjima? Da Ne
- 1 b) Provodi li se arheološko iskapanje bez ikakvog reda i samo s lopatom? Da Ne
- 1 c) Je li mjesto gdje se vrši iskapanje materijalnih povijesnih izvora arheološki lokalitet? Da Ne
- 1 d) Mogu li materijalni povijesni izvori dati arheolozima dati važne podatke? Da Ne

37. Poveži povijest s onim što istražuje.

- 1 .... ekonomska povijest A – borbu za moć, ali i borbu za ljudska prava
- 1 ..... filozofsko- religijsko – kulturno područje B – kako su ideje, vjerovanja i vrijednosti utjecale na ljude
- 1 ..... politička povijest C – ulogu muškaraca, žena i djece u svakodnevnom životu
- 1 ..... povijest društva D – utjecaj trgovine i razmjena proizvoda na život ljudi

38. Poveži pojam i objašnjenje. Jedno objašnjenje je viška.

- 1 ..... arhiv A – ustanova u kojoj se čuvaju pisani dokumenti iz prošlosti
- 1 ..... arhivist B – ustanova u kojoj se čuvaju zvučni povijesni izvori
- 1 ..... arheolog C – znanstvenik koji se bavi proučavanjem života ljudi
- 1 ..... antropolog D – znanstvenik koji se bavi prikupljanjem i proučavanjem kulturne baštine
- 1 ..... etnolog E – znanstvenik koji prikuplja, čuva i istražuje pisane povijesne izvore
- F – znanstvenik koji pomoću prikupljenih materijalnih izvora zaključuje o životu ljudi u prošlosti

39. **Zaokruži točan dio tvrdnje.**

- 1 a) Uloge muškaraca, žena i djece u svakodnevnom životu proučava *ekonomska povijest - povijest društva*.
- 1 b) Stara era je bila *prije – postije* Kristovog rođenja.
- 1 c) U nastavi postoji 6 povijesnih koncepata, a jedan od njih je *povijesna perspektiva – proširena stvarnost*.
- 1 d) Nova era još se naziva i *kršćanska era – vjerska era*.
- 1 e) Slikovni povijesni izvori čuvaju se u *arhivu – galeriji*.
- 1 f) Ako događaje poredamo redom kojim su se zbili poredali smo ih *arheološki – kronološki*.
- 1 g) Znanstvenici su prošlost podijelili na prapovijest i *ledeno doba – povijest*.
- 1 h) Zbirke zemljovida zovu se *atlas – globusi*.
- 1 i) Usmena predaja je sve ono što doznajemo iz *priča ljudi – tonskih zapisa*, a sačuvano je u memoarima.
- 1 j) Povijest je započela u isto vrijeme kada i *srednji vijek - stari vijek*.
- 1 k) Povijest učimo da bi *što bolje – što slabije* razumjeli sadašnjost.
- 1 l) Povjesničari proučavaju *povijesne izvore – povijesna ušća* i na temelju njih zaključuju o prošlosti.
- 1 lj) Kršćani računaju vrijeme od *rođenja Isusa Krista - osnutka grada Rima*.
- 1 m) Svi povjesničari ako proučavaju isti povijesni izvor *moraju imati – ne moraju imati* isto mišljenje.
- 1 n) Suvremeno doba započinje na kraju *Prvog svjetskog rata – Drugog svjetskog rata*.
- 1 o) Otkrićem Amerike započinje *novi vijek – suvremeno doba*.

U sljedećim zadacima trebaš svojim riječima napisati sve što znaš o određenoj osobi ili temi. Pazi, ovisno od toga što i koliko napišeš u ovom zadatku možeš dobiti jedan, dva ili tri boda.

40. Napiši sve što znaš o Herodotu (npr. kada je živio, kojem narodu pripada, koji nadimak ima, tko mu je dao taj nadimak, što je

3 Herodot provjeravao kad je pisao o prošlosti, kako je i na temelju čega je Herodot želio pisati, je li mu se ikada potkrala neistina) . . . . .

.....

.....

.....

.....

.....

41. Napiši sve što znaš o oživljenoj povijesti (koje institucije upotrebljavaju oživljenu povijest, zašto se upotrebljava oživljena povijest, što se sve prikazuje oživljenom povijest, navedi primjer iz Vinkovaca za oživljenu povijest . . .).

3 .....

.....

.....

.....

.....

.....

42. Napiši sve što znaš o povijesnom konceptu kontinuiteti i promjene (što je u prošlosti dovelo do izuma i na što su ti izumi utjecali, dovode li promjene samo do napretka ili mogu utjecati i na nazadovanje, mogu li promjene dovesti na jednom polju do napretka, ali istovremeno na drugom polju do nazadovanja i ako mogu navedi primjer, uče li ljudi uvijek dovoljno iz pogrešaka, objasni što je kontinuitet i navedi primjer).

3 .....

.....

.....

.....

.....

.....

43. Objasni kako se AR i VR koriste u upoznavanju prošlosti (što je AR, a što VR, preko kojih uređaja ih koristimo i s kojom svrhom, zašto ih koristimo, zašto ih koriste poznati svjetski muzeji . . .).

3 .....

.....

.....

.....

.....

.....

- 1 44. U koju vrstu povijesnih izvora ubrajamo crteže u špiljama, umjetničke slike i fotografije? .....
- 1 45. Koji događaj smatramo granicom između srednjeg i novog vijeka? .....
- 1 46. Navedi jednu ustanovu u kojoj se čuvaju materijalni povijesni izvori. ....
- 1 47. Iskapanje koje se provodi sustavno s pomoću različitog oruđa zove se .....
- 1 48. Što je *kontinuitet*? .....
- 1 49. Kao pomoć pri istraživanju povijesti mogu nam poslužiti pitanja koja počinju sa 6 karakterističnih riječi. Navedi jednu od tih karakterističnih riječi (pitanja). .....
- 2 50. Kronološkim redom poredaj povijesna razdoblja tako da ispred najstarijeg upišeš broj 1., drugo po starosti 2, trećeg 3, četvrtog 4. i ispred najmlađeg 5.

..... stari vijek   ..... novi vijek   ..... srednji vijek   ..... suvremeno doba   ..... prapovijest

51. **2. Rimskim brojem odredi stoljeće** za navedenu godinu:

2 321. pr. Kr. = ...   2 23. = ...   2 911. = ...   2 2009. = ...

52. Na odgovarajućem mjestu na lenti vremena točno oboji srednji vijek plavom, a novi vijek žutom bojom.

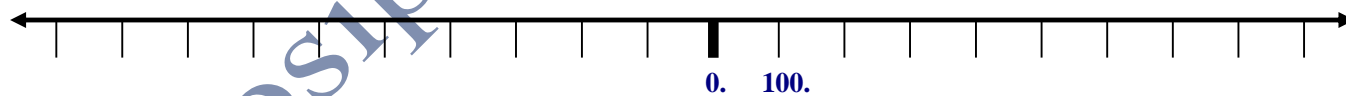
53. Izračunaj prije koliko godina je završio stari vijek?

2

Prostor za računanje:

Stari vijek je završio prije ..... godina.

54. Označi navedene godine na crti vremena: **400.**   **800. pr. Kr.**

2 55. Rimska era započela je **753. prije Krista** jer je tada prema legendi osnovan grad Rim.

U kojem povijesnom razdoblju je osnovan grad Rim? .....

2 56. Poveži pojmove tako da upišeš slovo ispred odgovora. Jedno slovo je viška.

- ..... povod   A – odgovara na pitanje zašto se nešto dogodilo
- ..... tijek   B – "kap koja je prelila čašu"; nešto što je pokrenulo povijesni događaj
- C – slijed povijesnog događaja od početka do kraja

